

ІМ'Я В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ

АКАДЕМІК

СОЛОМОН ІСААКОВИЧ

ПЕКАР

(1917– 1985)

До 100-річчя від дня народження

Академік АН УРСР С. І. Пекар

- видатний фізик-теоретик, чиї праці формують підмурівок сучасної теорії твердого тіла. Відзначаючись великою глибиною і ясністю, роботи С.І. Пекара є основоположними в цілому ряді напрямків.
- з його ім'ям пов'язано декілька найважливіших відкриттів у фізиці твердого тіла, теорії випрямлячів і автолокалізованих станів електронів, названих ним «поляронами».
- Хвилі Пекара, «пекаріан» передбачення безфононної лінії ввійшли до фізики як класичні результати, й сьогодні є джерелом нових ідей та досягнень.

Віхи наукової біографії

- Закінчив у 1938 р. фізико-математичний факультет Київського університету.
- У період з 1944 по 1951 і з 1953 по 1960 рр. - завідувач кафедри теоретичної фізики.
- 1941 року в кандидатській дисертації побудував загальну нелінійну монополярну теорію випрямлення на контакті напівпровідник-метал, за яку йому була присуджена ступінь доктора фізико-математичних наук.
- Створив і очолив теоретичний відділ в Інституті фізики АН УРСР, а з 1960 року — в Інституті напівпровідників АН УРСР.
- 1960-го року обраний академіком АН УРСР.

Наукові здобутки

- Фундаментальне значення має цикл праць з теорії екситонів і додаткових хвиль. Пекар С.І. відкрив додаткові хвилі з частотою і поляризацією звичайних хвиль, але іншою швидкістю розповсюдження.
- Понад 25 років викладав у Київському університеті, започаткував на кафедрі теоретичної фізики спеціалізацію з теоретичної фізики.
- Підготував 10 докторів і понад 60 кандидатів наук.
- 1986 року піонерська робота С. І. Пекара 1957 року про додаткові хвилі в кристалах була офіційно визнана відкриттям.
- Активні дослідження С. І. Пекара в галузі оптики кристалів у області екситонного поглинання тривали в 60-й і 70-й роки і були узагальнені в монографії «Кристалооптика і додаткові світлові хвилі» («Наукова думка», 1982 рік).

Нагороди та відзнаки

- 2 ордени Трудового Червоного Прапора
- орден «Знак Пошани» та медалі

Державна премія УРСР

КОМИТЕТ ПО ГОСУДАРСТВЕННЫМ ПРЕМИЯМ
УКРАИНСКОЙ ССР В ОБЛАСТИ НАУКИ И ТЕХНИКИ
ПРИ СОВЕТЕ МИНИСТРОВ УССР

Премия присуждена
постановлением
ЦК Компартии Украины
и СМ УССР № 614
от 15.7.87 г.
Диплом и Почетный
знак № 1395

УЧЕТНАЯ КАРТОЧКА
ЛАУРЕАТА ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПРЕМИИ УССР 19 г.
(в области науки и техники)

Область науки физика Специальность Теоретическая физика
отрасль производства _____

1. Фамилия, имя и отчество ПЕКАР, Соломон Исаакович

2. Год рождения 1917 3. Национал. еврей 4. Партийн. Беспартийн.

5. Ученая степень и ученое звание доктор физ. мат. наук, академик АН УССР, проф.

6. Почетное звание _____

7. Название премированной работы комплексное исследование оптических и фото-
электрических свойств полупроводниковых соединений элементов второй
и шестой групп периодической системы

8. Должность и место работы Зав. отделом теоретической физики
Института полупроводников АН УССР

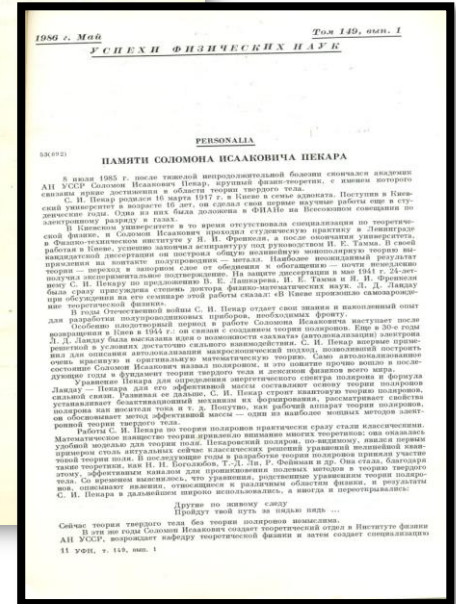
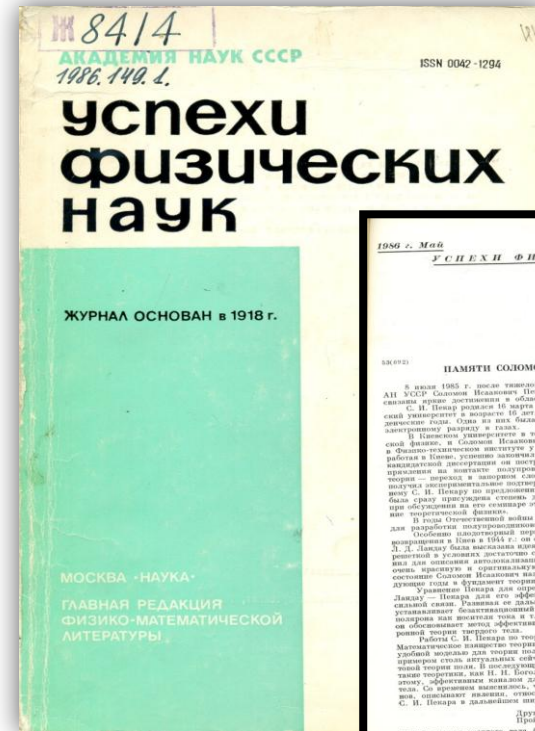
Джерело зображення:

<http://www.kdpu-nt.gov.ua/content/kompleksne-doslidzhennya-optichnikh-ta-fotoelektrichnikh-vlastivostei-napivprovodnikovikh-sp>

Вшанування пам'яті

Меморіальна дошка на честь
Пекаря Соломона Ісаковича.
Встановлено на будівлі Інституту напівпровідників
АН УРСР, м. Київ, просп. Науки, 45

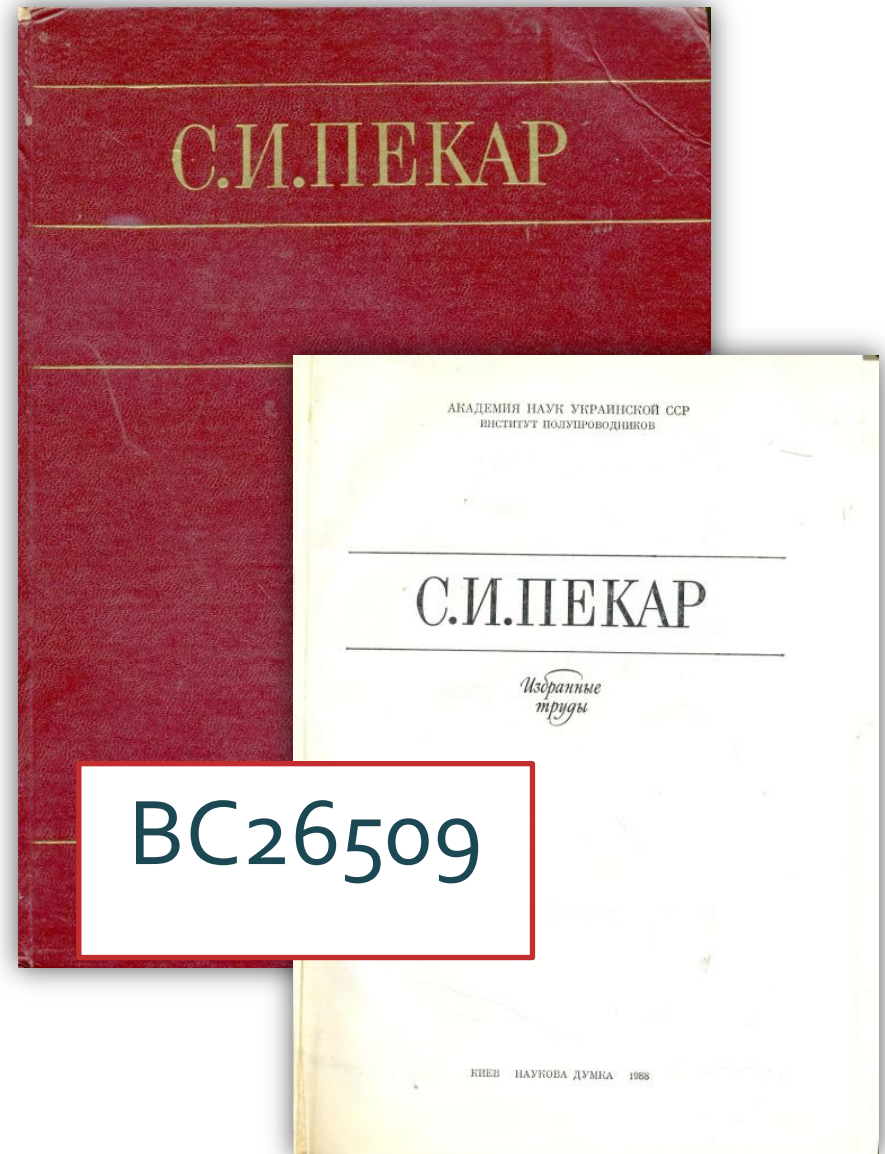
Пам'яті Соломона Ісаковича Пекаря // Успехи
физических наук. – 1986. – Т. 149. Вип.1. – Режим
доступу:
https://ufn.ru/ufn86/ufn86_5/Russian/r865g.pdf

Праці академіка Соломона Пекара у фондах НБУВ

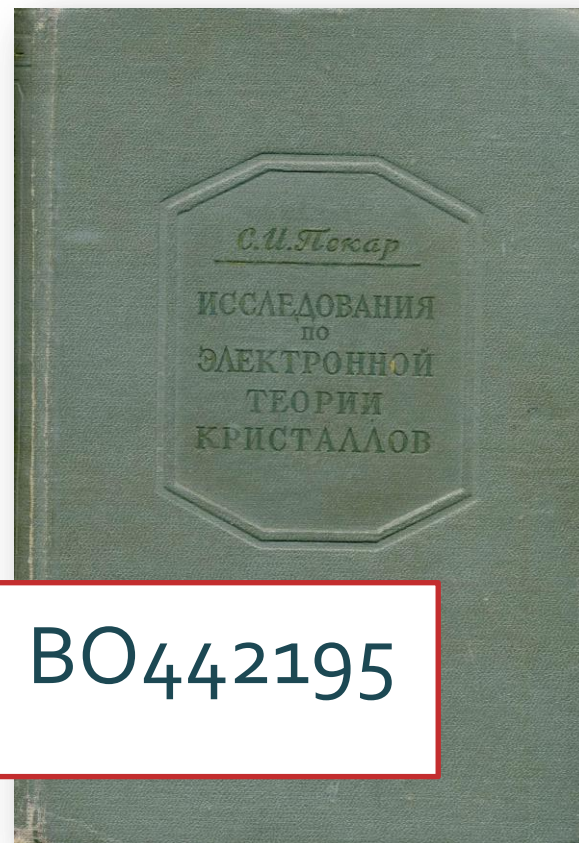
Короткий огляд

- Пекар С.И.
Избранные труды /
Пекар С.И.; АН
УССР. Ин-т
полупроводников.
– Київ : Наук.
думка, 1988. – 512 с.

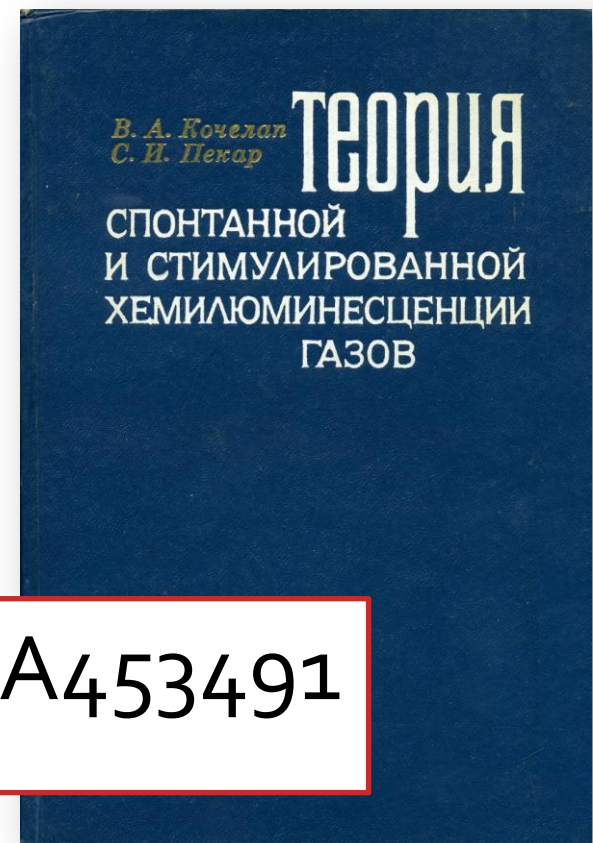

ВС26509

- Пекар С.И.
Исследования по
электронной
теории
кристаллов. –
Гос. изд-во техн.-
теорет. лит-ры : М.
– Л., 1951. – 256 с.

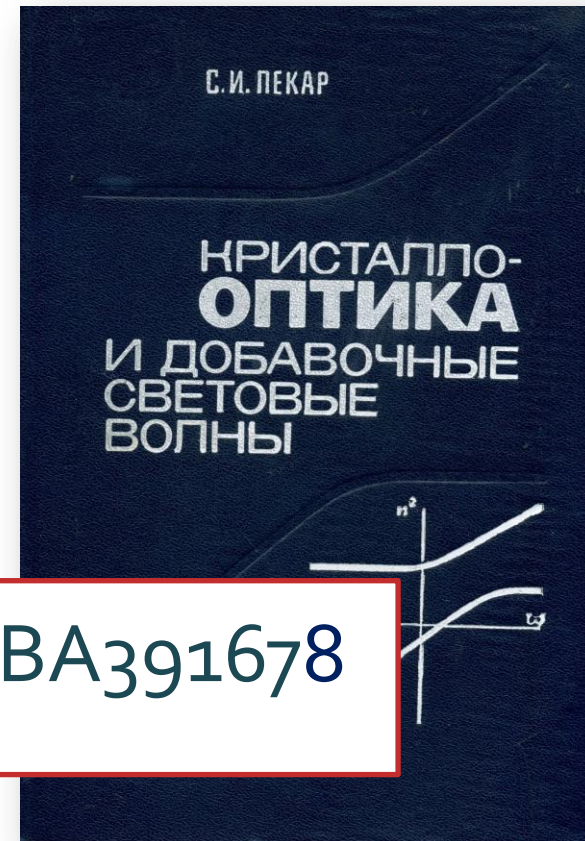

- Кочелап В. А.,
Пекар С. И.
Теория спонтанной и
стимулированной
хемилюминесценции
газов. – Київ : Наук.
думка, 1986. – 264 с.

ВА453491

- Пекар С. И.
Кристалло-оптика
и добавочные
световые волны. –
Київ : Наук. думка,
1982. – 293 с.

Використані ресурси

- <https://isp.kiev.ua/index.php/uk/history-menu-ukr/912-2013-05-29-12-42-40/history/4963-snitko-1>
- <http://theory.phys.univ.kiev.ua/uk/content/pekar-solomon-isaakovych>
- <http://www.kdpu-nt.gov.ua/content/kompleksne-doslidzhennya-optichnikh-ta-fotoelektrichnikh-vlastivostei-napivprovodnikovikh-sp>
- [**http://isp.kiev.ua/index.php/2017-03-10-14-39-01**](http://isp.kiev.ua/index.php/2017-03-10-14-39-01)

© Відділ комплексного бібліотечного обслуговування НБУВ
завідувач сектору виставкової роботи Ірина Прокошина
НБУВ, 2017